

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

V. Quænam res cadant sub meritum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

intercedat pactum, & promissio ex parte ipsius Dei de mercede pro huiusmodi opere bono retribuenda. Ad hoc autem ut opus sit meritorium de congruo, secunda & quinta conditio minimè requiruntur, sed sufficit status viae, libertas operantis, ac bonitas & honestas operis.

SECTIO V.

Quanam res cadant sub merito.

Questio intelligenda est de rebus illis, quas quis sibi mereri potest: de ijs enim, quas alteri potest mereri, agitur sect. 7. Et pro illius resolutione

Dicendum 1. neminem de condigno, vel de congruo posse sibi primam gratiam actualem promereri. Hæc veritas, quæ de fide est, constat tum ex scriptura, 2. Timoth. 1. Vocavit nos vocatione sua sancta, non secundum opera nostra, sed secundum propositum suum, & gratiam. Tum ex Concil. Trid. sess. 6. cap. 3. ubi dicit, *Iustificacionis exordium in adultis à Dei per Iesum Christum præueniente gratiâ sumendum esse, hoc est, ab ætate vocatione, quâ nullis eorum existentibus meritis, vocantur.* Tum etiam ex ijs omnibus, quæ cap. 1. contra Pelagianos & Semipelagianos allata sunt.

Dicendum 2. hominem in statu peccati mortalis, non posse ullis bonis operibus de condigno mereri primam gratiam iustificantem; posse tamen de congruo.

Quod non possit de condigno, constat ex scriptura, Rom. 3. *Iustificati gratis per gratiam ipsius (id est Christi) quæ verba expendens Conc. Trid. sess. 6. cap. 8. Gratis, inquit, iustificari dicimur; quia nihil eorum, quæ iustificacionem præcedunt, siue fides, siue opera, ipsam iustificacionis gratiam promeretur (de condigno scilicet)*

Quod autem peccator, gratiæ actualis auxilio præuentus, possit de congruo primam gratiam sanctificantem promereri, constat ex scriptura: Dan. 4. ubi Propheta Nabuchodonosorem inuidelem, & peccatorem allocutus, *Peccatu, inquit, tua elemosynis redime:* & ex S.

August.

August. epist. 89. q. 4. Si dives epulo pauperis ulcerosi miser-
tus fuisset, mereretur & ipse misericordiam. & ep. 105. iam alias
citata, neque, inquit, ipsa remissio peccatorum sine aliquo meri-
to est, si fides hanc impetrat, neque enim nullum est fidei meritum.

Dicendum 3. hominem in statu gratia sanctificantis
constitutum posse ipsius gratia augmentum de condi-
gno promereri. Ita S. Thom. q. 114. a. 8.

Probat ex Conc. Trid. sess. 6. can. 32. ubi profert a-
nathema in eum, qui dixerit, *Hominem iustificatum bonis o-*
peribus, non verè mereri augmentum gratia; quæ illius verba
de vero & propriè dicto merito, quale est meritum de
condigno, intelligenda sunt; non autem de congruo,
quod non nisi improprie meritum dicitur.

Probat præterea ex eo, quòd eiusmodi iustorum bo-
nis operibus nihil desit ad hoc, ut sint augmenti ipsius
gratia de condigno meritoria: sunt enim (ut supponi-
mus) opera ex omni parte bona, liberè ab homine via-
tore, & iusto exercita, & præterea eiusmodi operibus
gratia augmentum Deus promittit S. Ioan. 14. *Si diligitis*
me, mandata mea servate. Et ego rogabo Patrem, & alium Pa-
tracitum dabit vobis: illis enim verbis, dum Spiritus San-
ctus iustis promittitur, augmentum ipsius gratia promit-
ti intelligendum est, ut docet S. August. tract. 74. in S.
Ioan. Restat, ut intelligamus Spiritum Sanctum habere illum,
qui diligit, & diligendo mereri, ut plus habeat, & plus habenda
diligat.

Dicendum 4. hominem iustum sibi reparationem post
lapsum non posse de condigno promereri. Id constat ex
ijs verbis Ezech. 18. *Si auerterit se iustus à iustitia sua, & se-*
cerit iniquitatem, &c. omnes iustitia eius, quas fecerat, non re-
cordabuntur. Ex quibus rectè inferunt Theologi, omnia
hominis iusti merita mortificari, & extingui per pecca-
tam mortale superueniens; nemo autem meretur per o-
pera, quæ mortificata & extincta sunt. Præterea nusquam
Deus promittit se quibuscunque iusti operibus hanc con-
cessuram gratiam, ut si iustus ille peccatum aliquod mor-
tale committat, ipsi tempus poenitendi, & gratiam effica-
centis

cem à peccato resurgendi concedat; quæ tamen promissio necessaria esset ad hoc, vt de condigno illam promereri posset.

An autem id saltem de congruo mereri possit, valde dubium & incertum est; quamuis enim quidam Theologi hoc asserant, alij tamen probabilius negare videntur (quia vt ex ante dictis patet) omnia prorsus merita hominis iusti per peccatum mortale, quod committit, extinguuntur; vnde, quamdiu in statu illo peccati remanet, nullum prorsus effectum habere possunt.

Dicendum 5. hominem iustum non posse de condigno finalem in statu gratiæ perseuerantiam vllis operibus bonis promereri Ita S. Thom. supra art. 9. & constat in primis, ex eo, quòd dicit Apostolus omnes & quoscunque iustos alloquens Philipp. 2. *Cum metu & tremore salutem vestram operamini*; metu autem illo, ac tremore amplius non indigeret, qui finalem perseuerantiam de condigno semel meritus esset. Constat præterea ex Conc. Trid. sess. 6. cap. 13. vbi dicit, neminem sibi certi aliquid absolutâ eertitudine circaperseuerantiam suam posse polliceri: posset autem is, qui perseuerantiam illam de condigno meritus esset. Constat denique ex eo, quòd nulla in scripturis habetur Dei promissio, de dono perseuerantiæ infallibiliter in vllius boni operis compensationem, tribuendo per modum mercedis, quin potius vetat nos de perseuerantia esse securos 1. Cor. 10. *Qui se existimat stare, videat, ne cadat*: Apoc. 3. *Tene, quod habes, vt nemo accipiat coronam tuam*.

Quares, an saltem de congruo iustus finalem in gratia perseuerantiam mereri possit. Resp. affirmatiuè: quia quamuis Deus illam tanquam alicuius operis mercedem non promiserit; est tamen eius infinitæ bonitati valde congruum, vt illam iusto humiliter, & obnixè petenti tribuat: aliàs, si illius perseuerantiæ donum iustus nullâ ratione mereri posset, frustra pro illo impetrando Deum oraret; quare, cum saluberrimum sit, & consultissimum homini iusto quotidie donum perseuerantiæ illius

finalis

finalis à Deo postulare; indicium est, quòd possit illam a-
liquo pacto promereri, & impetrare; vnde S. August.
lib. de bono perseuer. c. 17. *Restat, inquit, in his bonis vsq[ue]*
in finem perseuerantia, quæ frustra quotidie à Deo poscitur, si
non eam Dominus per gratiam suam in illo, cuius orationem ex-
audit, operatur.

Dicendum 6. bona temporalia, quatenus ad vitam æ-
ternam consequendam necessaria sunt, cadere posse sub
meritum condignum hominis iusti. Ita S. Thom. supra a.
10. & probatur ex eo, quòd, qui potest mereri finem, po-
test etiam mereri media necessaria ad illum finem: atqui
iustus salutem æternam de condigno mereri potest (vt
constat tum ex antè dictis, tum ex ijs, quæ sect. seq.
dicentur) ergo poterit etiam de condigno mereri bona
illa temporalia, quatenus sibi necessaria sunt ad vitam
æternam consequendam; id est, poterit mereri, vt Deus
speciali prouidentia ita disponat rerum exteriorum ordi-
nem, vt conatus viri iusti necessarius ad bona illa tempo-
ralia obtinenda suum effectum assequatur.

Hinc sequitur, bona temporalia non dari iustis secun-
dum proportionem, & quantitatem meritorum, sicut i-
psis tribuuntur bona spiritalia ipsius gratiæ, sed prout
magis vel minus ipsis conducunt ad salutis æternæ conse-
cutionem; vnde fit, vt multi iusti relinquuntur in extre-
ma paupertate, alij è contrà diuitijs affluant, alij in statu
quasi medio consistant, Deo pro sua prouidentia ita di-
sponente, prout vnicuiq[ue] videt magis expedire ad salutē.

Quod si de ijs bonis temporalibus præcisè, & secun-
dum se consideratis quæstio sit, dicendum est, illa non
cadere sub meritum de condigno, cum vt sic, vera bona
non sint, sed res indifferentes, quibus homo bene vel
malè vti potest, ac proinde ad quæ Christi gratia (quæ est
omnis meriti principium) non ordinatur; posse tamen
cadere sub meritum de congruo, vnde S. August. passim
in lib. de ciuit. Dei dicit, Deum virtutes antiquorum
Romanorum varijs bonis temporalibus compensasse.

SE